

Inkom 2018-05-17 Dnr
1.6.1-4216/2018

Till berörd remissinstans

Remiss av Motion om att förändra hur Stockholms stad arbetar med särskilt stöd

Ni ombeds att yttra er över bifogad remiss senast 2018-10-26. Kontakta ansvarig handläggare om ni inte kan svara inom utsatt tid.

Stadsledningskontoret för yttrande senast .

Ansvarig handläggare är Mika Metso. Telefonnummer:
0850829247.

Instruktioner för remissvar Remissinstanser inom eDok (Stockholms stads ärendehanteringssystem)

- Använd funktionen Svara på remiss för expediering till kommunstyrelsens registratur (KF/KS kansli).
- Använd korrespondensverktyget för att skicka de expedierade handlingarna i Word-format till RIV-remissvar.SLK@stockholm.se.
- Ange diarienummer KS 2018/722 i ämnesraden.
- Bilägg inte remissen.

Övriga remissinstanser

- Skicka remissvaret i PDF-format till kommunstyrelsen@stockholm.se
- Skicka remissvaret i Word-format till RIV-remissvar.SLK@stockholm.se
- Ange diarienummer KS 2018/722 i ämnesraden.
- Bilägg inte remissen.

Kommunstyrelsen
Rotel IV

Ragnar Östbergs plan 1
Stadshuset
105 35 Stockholm
Telefon
Växel 08-508 290 00
Fax
kommunstyrelsen@stockholm.se
stockholm.se

Remissinstanser

- Stadsledningskontoret
- Funktionsrätt Sverige
- Lärarförbundet Stockholm
- Lärarnas riksförbund Stockholm
- Riksförbundet Attention
- Utbildningsnämnden

Bilagor

1. Motion om att förändra hur Stockholms stad arbetar med särskilt stöd
2. Motion om att förändra hur Stockholms stad arbetar med särskilt stöd
3. Följebrev Motion om att förändra hur Stockholms stad arbetar med särskilt stöd, KS 2018/722

Med vänlig hälsning,

Mika Metso
Rotel IV

Motion om att förändra hur Stockholms stad arbetar med särskilt stöd

Skolan är det viktigaste vi har för att ge alla barn en god framtid i frihet och självständighet. Därför är Liberalerna så engagerade i frågor som rör skola och utbildning. För en del barn fungerar dock inte sättet skolan arbetar på idag. Det måste vi förändra. Liberalerna vill lägga om hur Stockholms stad jobbar med särskilt stöd i skolan för de elever som har de största behoven. Vi föreslår nu att Stockholms stad ska starta fler kommunala resursgrupper (CSI-grupper), med målet att förbättra skolans kvalitet för de elever som inte når sin kunskapspotential i Stockholms kommunala skolor idag.

Under en tid har utgångspunkten i svensk skola varit att så gott som samtliga elever i behov av särskilt stöd ska få sin undervisning i en vanlig klass, med individanpassat stöd. Tanken var dels att inga elever skulle exkluderas men resultatet har för många elever blivit just exkluderande. I många fall går det att anpassa lärmiljön så att även elever med behov av särskilt stöd kan få det stödet i helklass. Men i en del fall har konsekvensen istället blivit att eleven inte fått tillgång till en undervisning som fungerar och gått miste om både kunskapsutveckling och fått uppleva ett stort lidande i att misslyckas i skolan.

En del elever upplever stora svårigheter tidigt i skolgången, på grund av t.ex. autismspektrumprofil (AST), som gör att undervisningen de möter i en vanlig klass inte fungerar. I dagsläget får föräldrar och elever där man upplever stora svårigheter redan tidigt i skolgången ofta beskedet att man ska ”pröva den vanliga skolan först”. För en del barn betyder det att problemen förvärras och att det därmed blir svårare att få adekvat hjälp senare. Det innebär också att sådana elever kommer till årskurs 4 utan de kunskaper de skulle ha fått i årskurs 1-3. Därmed är risken för ett framtida skolmisslyckande hög – det har i själva verket för många redan inträffat.

En del av dessa barn kan bli så kallade ”hemmasittare”, det vill säga elever som i praktiken inte går i skolan. Under den förra mandatperioden gjordes en undersökning som visade att drygt 200 barn i Stockholm då klassades som hemmasittare. Sen dess har undersökningen inte upprepats. Därför vet vi inte med säkerhet i hur många fall elever, som omfattas av skolplikt och som Stockholms stad har ansvar för, som i realiteten inte går i skolan alls idag. Under 2017 öppnade utbildningsförvaltningen 628 fall där elever haft en stor skolfrånvaro under en längre period, vilket ger en fingervisning om hur många elever som har en så lång frånvaro att de kan räknas som ”hemmasittare”. Det är ett stort misslyckande att det finns elever som har en så stor frånvaro att de i praktiken inte längre går i skolan på grund av att skolgången i en ordinarie skolklass inte fungerar och att de inte erbjuds någon annan chans till utbildning. Det vill vi liberaler ändra på.

Det finns för närvarande ungefär 13 grupper i Stockholms stads kommunala resursgrupper (CSI-grupperna). CSI-grupperna har stadsövergripande intag, och har specifika inriktningar mot olika typer av stora stödbehov. De ska erbjuda en plats då elevens skola inte kan anpassa undervisningen tillräckligt för att eleven ska få en god skolgång. Gruppstorleken varierar mellan 6-25 barn. Totalt handlar det i dagsläget om 180 platser för hela Stockholms stad.

Våren 2017 beslutades det inom utbildningsförvaltningen att majoriteten av grupperna skulle avvecklas och att stödet som regel istället ges i ordinarie klass. Efter hård kritik från föräldrar, fackförbund och från oss i Liberalerna, drogs förslaget tillbaka och de befintliga grupperna blev kvar – men har inte utvecklats.

Antagning görs efter ansökan från rektor på elevens hemskola. I en del fall bedömer hemskolan att eleven har behov av att gå i CSI-grupp, medan utbildningsförvaltningen gör en annan bedömning och menar att skolan ska klara av att anpassa verksamheten i ordinarie klass. Men det finns även elever som har behov av att gå i en CSI-grupp som inte får plats därför att plats inte finns i befintliga grupper, eller därför att det inte finns en grupp som passar elevens behov. Fram till april 2018, dvs. under tre månader, inkom 81 ansökningar från rektorer om plats i CSI-grupp. 14 platser stod då lediga och fylldes upp. Resterande elever erbjöds inte en plats. Redan årets första månader sökte således nära hälften lika många elever som det finns platser i CSI-grupperna – platser som redan är fyllda av elever. De flesta ansökningar kommer därför på grund av platsbrist att leda till avslag.

En del barn som har stora behov av särskilt stöd, lämnar idag den kommunala skolan på grund av att skolsituationen inte fungerar. De går istället till de fristående resursskolor som finns i Stockholmsområdet. En av dessa skolor, Lunaskolan, uppger (april 2018) att de har ca 1500 elever i målgruppen i kö. De har idag ca 180 grundskoleelever från Stockholms stad – det vill säga lika många som staden totalt har platser för i sin egen organisation. Detta är inte heller de enda fristående resursskolorna. Antalet elever som har behov av resursgrupper i Stockholms stad är således oändligt mycket större än de platser staden erbjuder.

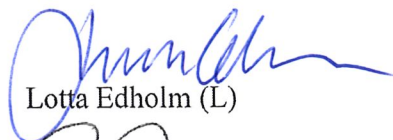
Enligt våra uppskattningar behöver de kommunala resursgrupperna (CSI-grupperna) mer än tredubblas till att börja med, till ca 50 grupper. Detta ska vara specialiserade grupper med kompetens inom de specifika behoven eleverna i klassen har med fokus på undervisning och kunskap efter elevens förutsättningar. Det ska även finnas klasser för elever i de tidigare årskurserna, 1-3, för att de ska få en god start på sin utbildning. Målet ska vara att ge eleven den bästa utbildningen efter dennes behov. Målet för eleverna, särskilt i de yngre årskurserna, bör vara att kunna återgå i till ordinarie klass – men för en del barn kommer det att behövas fortsatt skolgång i resursgrupp. Det är den individuella elevens behov av utbildning som ska tillgodoses, inte att skolan eller samhället i vidare mening önskar att alla ska få likadan undervisning.

Vi vill vända perspektivet från att alla elever ska gå i ordinarie klass, till att alla elever ska få den bästa chansen till en god skolgång efter sina förutsättningar, för att kunna utvecklas, få goda kunskaper med sig från skolan och därmed så långt som möjligt kunna välja sin väg i livet. Tanken med ”inkludering till varje pris” måste förändras. Istället måste elevens individuella kunskapsutveckling stå i fokus.

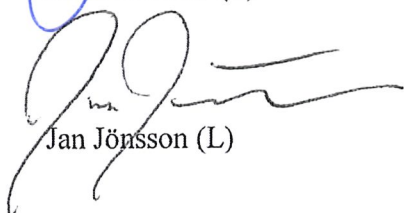
Mot bakgrund av vad som ovan anförs föreslår vi kommunfullmäktige att besluta:

- Att ge utbildningsnämnden i uppdrag att utöka stadens CSI-grupper enligt ovan

Stockholm den 23 april 2018

Lotta Edholm (L)

Jan Jönsson (L)

**Motion om att förändra hur Stockholms stad
arbetar med särskilt stöd**

Dnr KS 2018/722

Skolan är det viktigaste vi har för att ge alla barn en god framtid i frihet och självständighet. Därför är Liberalerna så engagerade i frågor som rör skola och utbildning.

För en del barn fungerar dock inte sättet skolan arbetar på idag. Det måste vi förändra. Liberalerna vill lägga om hur Stockholms stad jobbar med särskilt stöd i skolan för de elever som har de största behoven. Vi föreslår nu att Stockholms stad ska starta fler kommunala resursgrupper (CSI-grupper), med målet att förbättra skolans kvalitet för de elever som inte når sin kunskapspotential i Stockholms kommunala skolor idag.

Under en tid har utgångspunkten i svensk skola varit att så gott som samtliga elever i behov av särskilt stöd ska få sin undervisning i en vanlig klass, med individanpassat stöd. Tanken var dels att inga elever skulle exkluderas men resultatet har för många elever blivit just exkluderande. I många fall går det att anpassa lärmiljön så att även elever med behov av särskilt stöd kan få det stödet i helklass. Men i en del fall har konsekvensen istället blivit att eleven inte fått tillgång till en undervisning som fungerar och gått miste om både kunskapsutveckling och fått uppleva ett stort lidande i att misslyckas i skolan.

En del elever upplever stora svårigheter tidigt i skolgången, på grund av t.ex. autismspektrumprofil (AST), som gör att undervisningen de möter i en vanlig klass inte fungerar. I dagsläget får föräldrar och elever där man upplever stora svårigheter redan tidigt i skolgången ofta beskedet att man ska ”pröva den vanliga skolan först”. För en del barn betyder det att problemen förvärras och att det därmed blir svårare att få adekvat hjälp senare. Det innebär också att sådana elever kommer till årskurs 4 utan de kunskaper de skulle ha fått i årskurs 1-3. Därmed är risken för ett framtida skolmisslyckande hög – det har i själva verket för många redan inträffat.

En del av dessa barn kan bli så kallade ”hemmasittare”, det vill säga elever som i praktiken inte går i skolan. Under den förra mandatperioden gjordes en undersökning som visade att drygt 200 barn i Stockholm då klassades som hemmasittare. Sen dess har undersökningen inte upprepats. Därför vet vi inte

med säkerhet i hur många fall elever, som omfattas av skolplikt och som Stockholms stad har ansvar för, som i realiteten inte går i skolan alls idag. Under 2017 öppnade utbildningsförvaltningen 628 fall där elever haft en stor skolfrånvaro under en längre period, vilket ger en fingervisning om hur många elever som har en så lång frånvaro att de kan räknas som ”hemmasittare”. Det är ett stort misslyckande att det finns elever som har en så stor frånvaro att de i praktiken inte längre går i skolan på grund av att skolgången i en ordinarie skolklass inte fungerar och att de inte erbjuds någon annan chans till utbildning. Det vill vi liberaler ändra på.

Det finns för närvarande ungefär 13 grupper i Stockholms stads kommunala resursgrupper (CSI-grupperna). CSI-grupperna har stadsövergripande intag, och har specifika inriktningar mot olika typer av stora stödbehov. De ska erbjuda en plats då elevens skola inte kan anpassa undervisningen tillräckligt för att eleven ska få en god skolgång. Gruppstorleken varierar mellan 6-25 barn. Totalt handlar det i dagsläget om 180 platser för hela Stockholms stad.

Våren 2017 beslutades det inom utbildningsförvaltningen att majoriteten av grupperna skulle avvecklas och att stödet som regel istället ges i ordinarie klass. Efter hård kritik från föräldrar, fackförbund och från oss i Liberalerna, drogs förslaget tillbaka och de befintliga grupperna blev kvar – men har inte utvecklats.

Antagning görs efter ansökan från rektor på elevens hemskola. I en del fall bedömer hemskolan att eleven har behov av att gå i CSI-grupp, medan utbildningsförvaltningen gör en annan bedömning och menar att skolan ska klara av att anpassa verksamheten i ordinarie klass. Men det finns även elever som har behov av att gå i en CSI-grupp som inte får plats därför att plats inte finns i befintliga grupper, eller därför att det inte finns en grupp som passar elevens behov. Fram till april 2018, dvs. under tre månader, inkom 81 ansökningar från rektorer om plats i CSI-grupp. 14 platser stod då lediga och fylldes upp. Resterande elever erbjöds inte en plats. Redan årets första månader sökte således nära hälften lika många elever som det finns platser i CSI-grupperna – platser som redan är fyllda av elever. De flesta ansökningar kommer därför på grund av platsbrist att leda till avslag.

En del barn som har stora behov av särskilt stöd, lämnar idag den kommunala skolan på grund av att skolsituationen inte fungerar. De går istället till de fristående resursskolor som finns i Stockholmsområdet. En av dessa skolor, Lunaskolan, uppger (april 2018) att de har ca 1500 elever i målgruppen i kö. De har idag ca 180 grundskoleelever från Stockholms stad – det vill säga lika många som staden totalt har platser för i sin egen organisation. Detta är inte heller de enda fristående resursskolorna. Antalet elever som har behov av resursgrupper

i Stockholms stad är således oändligt mycket större än de platser staden erbjuder.

Enligt våra uppskattningar behöver de kommunala resursgrupperna (CSI-grupperna) mer än tredubblas till att börja med, från 14 grupper till ca 50 grupper. Detta ska vara specialiserade grupper med kompetens inom de specifika behoven eleverna i klassen har med fokus på undervisning och kunskap efter elevens förutsättningar. Det ska även finnas klasser för elever i de tidigare årskurserna, 1-3, för att de ska få en god start på sin utbildning. Målet ska vara att ge eleven den bästa utbildningen efter dennes behov. Målet för eleverna, särskilt i de yngre årskurserna, bör vara att kunna återgå i till ordinarie klass – men för en del barn kommer det att behövas fortsatt skolgång i resursgrupp. Det är den individuella elevens behov av utbildning som ska tillgodoses, inte att skolan eller samhället i vidare mening önskar att alla ska få likadan undervisning.

Vi vill vända perspektivet från att alla elever ska gå i ordinarie klass, till att alla elever ska få den bästa chansen till en god skolgång efter sina förutsättningar, för att kunna utvecklas, få goda kunskaper med sig från skolan och därmed så långt som möjligt kunna välja sin väg i livet. Tanken med ”inkludering till varje pris” måste förändras. Istället måste elevens individuella kunskapsutveckling stå i fokus.

Mot bakgrund av vad som ovan anförs föreslår jag kommunfullmäktige att besluta:

Att ge utbildningsnämnden i uppdrag att utöka stadens CSI-grupper enligt ovan

Stockholm den 25 april 2018

Lotta Edholm (L)

Jan Jönsson (L)